

Kaj je prezentizem?

- Prezentizem je nasprotje absentizma.
- Prezentizem je v prvi vrsti občutek, da moraš kot zaposleni priti na delo, čeprav si bolan, pod stresom ali kako drugače nesposoben, da bi lahko svoje delo opravljal brezhibno.
- **Prezentizem je prisotnost na delovnem mestu ob hkratni odsotnosti z dela - zaposleni so prisotni na delovnem mestu, vendar njihovo delo zaradi zdravstvenih težav ni učinkovito.**
- Tako se posledice prezentizma lahko kažejo v:
  - zmanjšanju produktivnosti v podjetju,
  - poslabšanju zdravstvenega stanja prizadetega delavca in sodelavcev, kadar gre za nalezljive bolezni.

Negativni učinki na delo

- Prezentizem lahko vključuje:
  - podaljšan čas za izvedbo dela, znižano količino dela,
  - znižano kakovost dela,
  - možnost napak pri delu
  - znižane izvršilne sposobnosti
  - znižane kapacitete za vrhunske dosežke,
  - znižano socialno vključenost in medosebno delovanje,
  - znižano motivacijo.
- Vpliv različnih bolezni je odvisen tako od same bolezni kot tudi od narave in zahtev dela.

Zdravstveni dejavniki

Številni zdravstveni problemi, ki povzročajo prezentizem so po naravi relativno benigni. Gre za različne kronične ali epizodične bolezni kot so:

- alergije,
- depresija,
- stres, izgorevanje,
- astma in respiratorna obolenja,
- migrena in druge oblike glavobolov,
- sladkorna bolezen,
- bolečine v hrbtenici,
- artritis,
- gastrointestinalne bolezni,
- kronična bolečin

Odnos med absentizmom in prezentizmom

- Številne organizacije sklepajo, da nizek delež bolniških odsotnosti pomeni dobro zdravstveno stanje zaposlenih.
- Takšna ocena je lahko lažno pozitivna, saj je, kljub nizki stopnji absentizma, lahko v podjetju prisoten visok prezentizem.
- Ta pojav je lahko posledica ukrepov za zniževanja absentizma, ko zaposleni čutijo pritisk v smeri izogibanja bolniškim odsotnostim.
- Krajša bolniška odsotnost je dolgoročno učinkovitejša strategija spoprijemanja z boleznijo, saj posamezniku omogoči ustrezno okrevanje in učinkovit povratek na delo.
- Ukrepi za zniževanje absentizma, brez istočasnega merjenja prezentizma, lahko pripeljejo do tega, da se produktivnost, kljub znižanju absentizma, ne izboljša.

Ukrepi za zmanjševanje prezentizma

- Osveščanje delodajalcev o problemu, vplivih, stroških in razlogih za ukrepanje v smeri zniževanja prezentizma
- Analiza zdravstvenih stanj, ki so relevantna v okviru posameznega podjetja in njegovih zaposlenih
- Preventivni ukrepi, osveščanje in edukacija delavcev o preprečevanju poškodb, varnem delu, pomenu pravočasnega ukrepanja v primeru bolezni, ustreznem režimu zdravljenja, zdravem načinu življenja, obvladovanju stresa, tehnikah sproščanja....
- **Programi za zdravje in wellness programi**
- Organizacijska kultura in upravljanje s človeškimi viri
- Navzkrižno izobraževanje zaposlenih
- Individualna pomoč delavcem z zdravstvenimi težavami pri vračanju na delo po bolezni.

Kaj vse so še lahko stroški absentizma:

- nadure drugih delavcev, ki so nadomeščali delavca, ki je bil odsoten (voditi stroške nadomeščanja za ta namen)
- stroški najete delovne sile
- nakup opreme (računalnik, telefon..) za osebo, ki je nadomeščala
- postopno vračanje na delo (npr. nekdo ne more delati 8 ur, lahko dela 4 ure določeno obdobje)
- druge posledice zaradi bolniške (neizkoriščen intelektualni potencial, finančne posledice...)
- večja delovna obremenitev zaposlenih, vpliv na delovni tim...
- stroški zdravljenja, ki se tako že spremljajo

Stanje, ki ga želimo doseči:

- Poskrbimo za svoje zdravje
- Čim prej 100% prideš v službo
- Sodelavci naredijo kaj je nujno in nihče ni nenadomestljiv
- Nekateri stvari lahko počakajo
- Zanesem se lahko na sodelavce
- Stranke se navadijo, da se lahko obrnejo na koga drugega
- V miru lahko ležiš v postelji
- Ko smo zdravi smo zadovoljni
- Odnosià sproščeni
- Polni elana pridemo v službo z nasmehom

Energičen pozdrav,

Predsednik društva: Marijan Krištofič

